

6194 d. 1360.

”Her Niels Kättilson stattholler opå Stocholm Anno 1360.”

Anteckning i (Per Månsson Utters Collectanea Genealogica) hs Genealogica 41 (förr H 15), fol. 8 r; likalydande anteckningar i samma hs, fol. 49 r och 121 r; Sv. Riksarkivet.

Ang. Genealogica 41 se kommentaren till nr 6188 a ovan. Om Nils Kettilsson (Vasa) se H. Gillingstam, *Ätterna Oxenstierna och Vasa under medeltiden* (1952), s. 158 ff.

6194 e. 1360. Laholm.

”Raguall Nilson och Magnus Nilson före swijnet 1354 och Magnus gör testamente 1360 och kallar då Ragwall och Anders Nilsson sine bröder. Datum Lagaholm.”

Regest i (Per Månsson Utters Collectanea Genealogica) hs Genealogica 41 (förr H 15), fol. 204 v, Sv. Riksarkivet. Om Ragnvald och Magnus Nilssöner se ÄSF I: 1: *Fargalt*, s. 30 (tab. 2 och 3).

6194 f. 1360.

”Her Joen Knutzson til Aspenäs coniunx Helena Larensedotter 1360”.

Anteckning av Rasmus Ludvigsson i Genealogica 18 (förr H 45), fol. 6 r, Sv. Riksarkivet.

Om Genealogica 18 se kommentaren till nr 6188 b ovan. Om Johan Knutsson se ÄSF I: 1: *Aspenäsätten*, s. 13 och om hans hustru Helena Larsdotter även ÄSF I: 2: *Ama*, s. 110.

6194 g. 1360.

”Anno 1360. War een som heet Peder Knoppæ, som förde detta wapen (*sparre över blad*) som ett breff wthwijser signo .

Anteckning med sigillvapenritning av riksrådet Johan Gyllenstierna Nilsson (död 1690) – bland excerpter ur medeltidsbrev i hans eget arkiv –, hs X 5, fol. 13 v, Uppsala univ. bibl.

Nämnda anteckningar återgår på bl. a. Abraham Broderssöns och konung Karl Knutssöns jordebrev (H. Gillingstam i PHT 70, 1974, s. 104 f.). Om anknytningen mellan Peter Knoppe och den förre se C. Härenstam, *Finnveden under medeltiden* (1946), s. 317 ff. För Peder Knoppes sigill se J. Raneke, *Svenska medeltidsvapen II* (1982), s. 799.

6195. 1360 januari 1.

Stenar Jonsson och Gunhild Tyrgilsdotter upprättat sitt testamente, vari de till Riseberga kloster, där de valt att begravas, skänker alla sina kopparkär, ett bänkkläde, en bordduk, ett bolster och ett täcke samt 8 örtugland jord i Sanna (i Edsbergs socken) med en häst och lösöre till ett värde av 20 mark, på det villkoret att deras släkting, den lilla flickan Gertrud, skall åtnjuta ständigt underhåll. Vidare testamenterar de till abbedissan ett bolster, en väggbonad, ett överdrag och ett tennstop; till priorinnan en bonad; till herr Johan Laggare ett täcke; till Gertrud en

silversked och en fullt utrustad säng; till bröderna i Eskilstuna (kloster) silverhäkter; till Hagbard en kista, en liten mortel, ett sparlakan och en kjortel.

Stenar Jonsson beseglar.

Orig. på perg. (20,3 × 9,1, uppveck 1,3 cm; 11 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 437 med uppgift om det ännu 1866 bevarade sigillet).

Regest: Närke medeltida urkunder I, ed. K.G. Grandinson (1935), nr 148.

Herr Johan Laggare kan antas ha varit präst i Edsbergs socken; i denna socken, som låg till klostret, var detta skyldigt att hålla präst (M. Collmar, Strängnäs stifts herdaminne I, 1977, s. 317 och 668).

Se makarnas tidigare testamente 1350 15/8 (DS nr 4608), vari jord i bl. a. Edsbergs socken ges till klostret, där de skulle bo till sin död (se brev 1348 8/9, DS nr 4362; se även brev 1335 31/10, DS nr 3172).

Jn nomine Dominj amen · Nos Stenarus Jonson et Gunnildis Thýrgilsa dottor / mente et corpore · conseruante nobiscum Deo · sani et incolumes / testamentum nostrum · de bonis nostris / nobis a Deo collatis · conferre et ordinare volumus in hunc modum / Jn primis ipsius legamus · monasterio Riseberghum · pro sepulturis nostris omnia vasa nostra cuprea · vnum banchale · j mensale · vnum fulcrum et vnum þækan. Jtem conferimus eidem monasterio octo solidos terre in Sandom situs · cum omnibus eorundem adiacenciis / cum vno equo / et de bonis nostris mobilibus · ad valorem vigintj marcharum / tali ratione · vt consanguinee nostre Gerthrudi puellule paruule · in pane perpetuo prouideat iusto iure / Jtem domine abbatisse j fulcrum · vnam curtinam · vnum týæll et vnam amphoram stanneam · domine priorisse vnum tapetum / domino Johanni Laggara vnum þækan · Jtem Gerthrudi coclear argenteum / jtem fratribus in Eskistunar tenacula argentea, item Hagbardo vnam cistam · j mortariolum^a · vnum sparlakan et vnam tunicam. Jtem Gerthrudi vnum lectum stratum. Jn huius rej testimonium sigillum meum presentibus est appensum / Datum anno Dominj M^occc^osexagesimo die Circumcisionis Domini.

Sigillet bortfallet från den i brevet kvarsittande remsan.

^a morta riolum utan avstävningstecken vid radskifte ms.

6196.

1360 januari 1.

Linköping.

Biskop Nils i Linköping intygar att han vid genomgång av brev och dokument i Vreta nunnekloster funnit bl. a. att jarlen Birger Brosa åt nunnorna sålt 5 attungar jord i Tägeby, Rystads socken. Denna jord bytte herr Svantepolk (Knutsson) till sig och den ärvdes av hans dotter, fru Ingrid, som skänkte den till klostret, då hon inträdde i detsamma.

Brevutfärdaren beseglar med sitt sekret.

Orig. på perg. (20,5 × 9,9 cm; 9 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 438).

Om dessa transaktioner före biskop Nils tid se N. Ahnlund, Vreta klostrets äldsta donatorer (Historisk Tidskrift 1945), s. 330 f. och S. Kraft, Vreta klostrets äldre historia (Kyrkohistorisk Årsskrift 1945), s. 248 f.

Jfr Ingrid Svantepolksdotters testamente 1321 9/3 (DS nr 2286) samt konung Magnus brev till förmån för klostret 1360 13/7 (nr 6320 nedan).